

[Poul Møller.]

led. Har man fået ørerne i det maskineri, kommer de ud som lasede lapper. Ingen ved, hvem der egentlig har ansvaret. En administrativ reform er derfor fornøden, en tilbundsående.

Tendensen mod kommuner med en så anelig størrelse, at de selvstændigt kan administrere lovene, må nu fremskyndes, så det kommunale selvstyre kan genskabes og få virkeligt indhold. En række opgaver vil kunne lægges direkte ud i kommunerne under denne forudsætning, så de får det endelige ansvar og den endelige afgørelse og ikke skal spørge sig for i ministerielle kontorer. De besværlige tidkrævende og kostbare refusionsordninger må derefter ændres væsentligt. Alt for mange millioner eller milliarder vandrer meningsløst fra kommune til stat for derfra at vandre ud til kommunerne igen. Det er dyrt og ganske uforholdsmæssigt. Lad dog kommunerne få en større andel af de penge, de kræver op, og lad dem så, når de har en fornuftig størrelse, selv administrere flere af de opgaver, der i dag administreres af både kommuner og stat.

En nyordning af vort skattesystem vil her være nødvendig. Efter vore tanker skal kommunerne have eneret til skatter på jordejendom, så statsgrundskylden ophæves sammen med grundstigningsskylden, og vi bør tillige sigte imod at fjerne indkomstskatterne til staten for alle almindelige og jævne indkomster, så kommunerne alene opkræver og anvender disse skatter til bestridelse af de kommunale opgaver. De fornødne ændringer i refusionssystemerne og i kommunernes størrelse må først gennemføres, før vi kan sige endeligt farvel til statsindkomstskatten. Men vi må ikke af den grund undlade at tage de første skridt frem imod en egentlig skattereform.

Skattepolitikken hænger sammen med den økonomiske politik, det ved vi alle. Gennem den kan vi opnå de mål, der tilstræbes; den kan i hvert fald bidrage dertil. Det ville være misforstået at hævde, at skattepolitikken ikke har været anvendt som middel til at beherske de inflatoriske kræfter, og vi erkender, at den fortsat må bringes i anvendelse til at løse denne opgave. Men det ville være lige så misforstået at påstå, at det gennem skattepolitikken er

lykkedes at bremse inflationen. Den har ikke været tilstrækkelig. På trods af at man med iver har anvendt finans- eller skattepolitiske midler, opereret med enorme overskud på statsfinanserne — det sidste år 800 mill. kr. som rent kasseoverskud, fremkommet ved en stadig forhøjelse af beskattningen — er pristallet fra oktober 1953 til april 1964 steget fra 378 points til 527 points, altså med 149 points, og alene i perioden siden sidste valg, altså fra oktober 1960 til april 1964, har stigningen været 74 points eller ca. 16 pct. Byggeomkostningerne er fra 1955 steget med 33 pct., og samtidig er renten blevet enormt høj i vort land. Ingen vil derfor med rette kunne sige, at de finanspolitiske midler har klaret vanskelighederne, heller ikke valutarisk. Nationalbankdirektøren kunne den 14. maj ubestridt fastslå, at Danmarks samlede udenlandske status siden slutningen af 1959 er forringet med 2½ milliard kr.

Disse kendsgerninger tyder på, at vi må ind på en ny tænkning, ikke ved forkastelse af de finanspolitiske midler, men ved at bruge dem med større omtanke, end tilfældet hidtil har været. Der er et hul i vor økonomiske politik, fordi vi har et forældet skattesystem, som væksten i skattebyrden har gjort dødsensfarligt for vor økonomiske fremgang, og fordi vi tager alt for træt på de afgørende store spørgsmål, der har sammenhæng med en bedre udnyttelse af arbejdskraften, hvilket igen hænger sammen dels med organisatorisk modvilje og træghed over for forandringer, dels med den uheldige skattepolitik.

En skattereform har vi ikke fået, men skattebyrden er steget meget føleligt, og ingen kan med de store fællesopgaver, der skal løses, love, at den kan presses væsentligt ned. Derfor må vi gå en anden vej: vi må omlægge skatten. Her hjælper en kilde-skat slet ikke, den er en lap på det bestående system, en lap, som nogle anser for at være lidet pyntelig, andre for tiltrækkende. Vi må tage helt andre skridt, vi må med energi gennemføre en omlægning fra indkomst- og formueskat, fra skat på arbejde og opsparing, over til forbrugsskatter, så vi sikrer os, at arbejdslysten og produktionen stiger, at kapitaldannelsen, som vi selv skal skabe og ikke låne hos andre, får lov til at udfolde sig uden smålig jalousi og med en chance